

Nr 56.

Av herr **Hjalmarsson**, om statsbidrag till Malmö stad för uppförande av ett sjukhem för kroniskt sjuka.

I kungl. kungörelse av den 27 juni 1927 har utfärdats bestämmelser beträffande statsbidrag till uppförandet eller inrättandet av hem för kroniskt sjuka. Alltsedan år 1927 har riksdagen beviljat anslag härför. I 1932 års statsverksproposition anförde dåvarande chefen för socialdepartementet bl. a., att det av statsfinansiella skäl syntes nödvändigt göra ett kortare uppehåll med beviljande av ytterligare anslag för här avsedda ändamål, och att ett dylikt uppehåll skulle icke medföra allt för stora olägenheter, då behovet av anstalter för kroniskt sjuka numera flestades kunde anses vara tillgodosett. Riksdagen delade icke denna Kungl. Maj:ts uppfattning, utan konstaterade att i stora delar av landet föga blivit åtgjort för denna anstaltsvård. Ett avstannande av statens stödjande verksamhet på detta område syntes riksdagen därför ur sjukvårdssynpunkt beklagligt och ställdes i anledning härav för ifrågavarande ändamål till Kungl. Maj:ts förfogande för budgetåret 1932/1933 ett begränsat anslag av 110,000 kronor.

I årets statsverksproposition meddelar vederbörande departementschef, att sedan utbetalning skett av medgivna statsbidrag återstår av anslaget blott ett obetydligt belopp och vid det förhållandet, att kungl. medicinalstyrelsen förklarat sig icke vilja motsätta sig granskningsnämndens förslag att ej begära anslag för nästa budgetår, anser chefen för socialdepartementet att allvarigare betänkligheter ej böra möta mot ett uppskov under någon kortare tid med den kroniska sjukvårdens utbyggande och vid sådant förhållande och med hänsyn till det finansiella läget har något anslag för nu berörda ändamål icke av Kungl. Maj:t äskats för nästa budgetår.

Ett uppskov med den kroniska sjukvårdens utbyggande, om än under kortare tid, är att beklaga, icke minst med hänsyn till det klientel det här gäller, men om detta nödvändigtvis måste ske, synes staten dock icke böra undandraga sig att lämna bidrag i det fall där utbyggandet redan skett och där den byggande myndigheten senast före det granskningsnämndens yttrande blivit offentliggjort vederbörligen hos medicinalstyrelsen fått ritningar till hem för kroniskt sjuka godkända, utan att i samband därmed underrättelse lämnats om att statsbidrag till byggnadskostnaderna icke för närvarande vore att påräkna. Ett dylikt påpekande borde hava skett, särskilt i de fall, då vid ovanberörda framställning framgått att man vid byggnadskostnadernas beräkning räknat med i gällande författning angivet statsbidrag. Efter det att meddelande lämnats om att ritningarna blivit godkända, har fall förekommit att den byggande myndigheten påbörjat byggnadsarbetet, vilket antagligen icke skett därest vederbörande varit underkunnig om att statsbidrag skulle utebliva.

Sälunda har stadsfullmäktige i Malmö den 20 februari 1931 beslutat låta

uppföra ett hem för kroniskt sjuka och konvalescenter, omfattande tillsammans 82 sjukplatser och för en beräknad kostnad av kr. 450,996. I skrivelse av den 23 april 1931 till kungl. medicinalstyrelsen har översänts ritningar jämte uppgift om beräknat statsbidrag kr. 85,500, samt övriga erforderliga handlingar rörande sjukhemmet. Genom beslut den 18 juni samma år har medicinalstyrelsens godkännande av ritningarna erhållits, utan att någon som helst reservation vidfogats beträffande statsbidraget. Omedelbart efter detta godkännande vidtogos åtgärder för byggnadens uppförande. Sedan detta arbete fortskridit så långt att tiden för dess fullbordan kunde närmare preciseras eller till de första månaderna under innevarande år, ingick Malmö stad den 12 augusti 1932 med en till Kungl. Maj:t ställd av vederbörliga handlingar åtföljd skrivelse med framställning om statsbidrag till uppförandet av berörda sjukhem. I gällande författning angives icke närmare inom vilken tid sådan ansökan skall vara ingiven. Den 27 oktober 1932 har medicinalstyrelsen med tillstyrkan översänt framställningen till Kungl. Maj:t, där ärendet för närvarande vilar. Enär medel till anslagets beviljande icke för närvarande står till Kungl. Maj:ts förfogande kan ansökan följaktligen under innevarande budgetår icke effektueras och ej heller under nästa, med mindre riksdagen beviljar erforderliga medel härtill. Ett avslag härå innebär, att Malmö stad, genom att lojalt vidtaga åtgärder i enlighet med Kungl. Maj:ts och 1927 års riksdags beslut beträffande upprättandet av hem för kroniskt sjuka, under oviss tid framåt själv belastas med hela byggnadskostnaden. Det är uppenbart, att därest Malmö stadsfullmäktige haft kännedom om att hithörande författning ehuru formellt gällande, praktiskt taget icke gällde, skulle byggnadsplanerna icke ha igångsatts.

Den ekonomiska depressionen gör sig kännbar icke blott inom statsförvaltningen, utan ofta i ännu högre grad inom den kommunala. Då staten gått in för att lösa en uppgift, i detta fall vård av kroniskt sjuka, och därvid lagt den ekonomiska bördan väsentligen på andra samhällsorgan och själv tagit endast en mindre del, synes ingalunda rimligt att staten, även om den åberopar statsfinansiella skäl, skall undandraga sig även denna mindre del.

Det torde också vara i känslan härav, som riksdagen under föregående år icke ansåg sig kunna avslå de anslagskrav som då motionsvis i denna sak framfördes. Är det så att staten anser sig i fortsättningen eller i varje fall tills vidare förhindrad lämna bidrag till kostnaden för uppförandet av hem för kroniskt sjuka bör, synes det, antingen hithörande författning upphävas under tiden eller också bör klart utsägas till vederbörande i samband med godkännandet av förslag till sådana hem och där man räknar med statsbidrag, att sådant för närvarande icke kommer att utgå. Sker så, hava vederbörande själva möjlighet att avgöra, huruvida byggnadsplanerna skola komma till utförande, trots statsbidrag vid tillfället icke är att påräkna.

Malmö stads sjukhem för kroniskt sjuka, vilket för närvarande står fullt färdigt, inrymmer, som ovan angivits 82 sjukplatser, men med hänsyn till dispositionen av dessa har statsbidrag beräknats endast för 57 och efter 1,500

kronor för varje av dessa platser har räknats med ett statligt bidrag av 85,500 kronor.

Under åberopande av vad som sålunda anförts får jag därför hemställa,

att riksdagen måtte, i enlighet med gällande författning bevilja Malmö stad ett efter 57 sjukplatser beräknat anslag av 85,500 kronor till bidrag för uppförandet av stadens sjukhem för kroniskt sjuka.

Stockholm den 20 januari 1933.

Ant. Hjalmarson.
